

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Hæc arma in Sacra Scriptura inueniri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

Credenda.
Agenda.
Vitanda.
Tuenda.
Superanda.

Iacula de-
monis.

Arma
Christi.

ille iubet, consulit; VITANDA sunt omnia peccata magna & parua, quae prohibet; TIMENDA sunt supplicia: quae minatur; SPERANDA sunt praemia gloriae, & bona gratiae quae promittit: omni possibili conatu adhibito ad ea consequenda, per viam & rationem ab ipsa praescriptam. Haec quinque res sunt omnium supernaturalium veritatum summa, omnium virtutum fundamentum, argumentum meditationum, & arma DEI contra omnes tentationes. Sunt arma fortissima defensiva & offensiva, quae lorica cuiusdam instar, & solidissimi ex chalybe scuti à capite vsque ad pedes hominem contegunt; & ab omnibus sagittis, globis, & ictibus, daemonum defendunt. Quorum prima iacula ad haec arma confringenda, & conterenda dirigitur, ut eis munitum perdant: persuadendo tibi, ne credas firmiter aliquid eorum, quae DEVS dicit: aut, perfecte obedias ijs, quae ille praescribit, aut, ne cum celeritate fugias, quod ille prohibet; aut illius minas, & promissa non tanti facias. Verum omnibus eius tentationibus strenue omnino est resistendum: & ex eisdem veritatibus arma conficienda & contra hostem praeparanda, & in eum tanquam hastae aut limpidissimi lapides proijcendi ad eius caput conterendum, & humiliandum superbiam. Quod si tantum tibi sit animi, acin DEVM fiduciae, sicut fuit Dauidi, vel vnicus lapis satis erit, ut ferum Gigantem prosteras. Aliquando te ipsum defendere, illum vero offendere debes virtute fidei; heroicis eius actus circa veritates, quas docet, exercendo: quia DEVS id dicit, & nec decipi potest, nec te vult ipse decipere: eo quod ipse sit summa veritas; daemon vero mendacij pater. Aliquando te ipsum defendes, & illum confundes feruentibus obedientia actibus: quia scilicet DEVS ita iubet, aut prohibet: & hoc tibi sufficit. cum non sit aequum, daemioni hosti tuo plus tribuere, quam DEO Patri benefactori tuo infinito. Interdum denique actus edes timoris: ne te puniat, minasque suas in te exequatur: aut spei actus, ut eius promissis gaudere possis. & hanc eandem virtutem actu ipso feruenter exercebis circa auxilia, quae ipse promittit, ad vincendas tentationes, quibus te hostis oppugnat.

§. 1. Haec arma in Sacra Scriptura inueniri.

ARMAMENTARIUM, & torrens, ex quibus praedicta arma & lapides accipiuntur, est ipsa Sacra Scriptura: praecipue vero doctrina & lex Evangelica: in qua res à DEO reuelata, & praescripta cum minis & praemissionibus, sunt magis expressae: & quoniam est lex gratiae, eam largitur et Sacramenta, quae iubet accipi; infundens per ea supernaturales vir-
tutes,

S. Scriptura.

ita, & speculata auxilia ac subsidia aduersus tentationes, licet ex his, quae diximus, constat. Sed quoniam non omnes nouerunt, aut possunt arma eligere, sibi que applicare: habet aliud quoddam uiuum armamentarium, Doctores scilicet, *Concionatores, & Confessarios*; in quorum mentibus eadem veritates tanquam in deposito custodiuntur; & de quorum ore eas accipimus, & per quos ipse DEVS ea loquitur, nobis que attribuit, sicut ad nostra studia, & intentiones opus est. Ex quo intelligitur, cur Ecclesiae a *collum Dauidis turri comparetur, adificata cum propugnaculis*, ad suam defensionem, ex qua *plurimi clypei pendent, & omnis armatura sortium* pro strenuis militibus. Quid verò aliud, ait S. Gregorius, *collum* significat Ecclesiae, nisi DEI verba quae per suos Prophetas, Apostolos, & Euangelistas profert: quae sunt in ipsa SCRIPTURA SACRA, & haec est instar *turris* & arcis ad suam defensionem omnibus medijs ornata, quae ad strenuè cum hostibus nostris pugnandum, omneque genus tentationum superandum, sunt *possibilia*. In ea enim proponuntur illustria Sanctorum *exempla*, pugnae ab ipsis deuictae, & arma, quibus pugnarunt. Ibi sunt *praecepta*, omniumque virtutum consilia, remedia contra omnia vitia, documenta ad superandas tentationes, praemia vincentium, & victorum supplicia: denique omnes *veritates* à DEO reuelatae, & ab ipso prolata verba, tanquam *mille clypei* sunt pro defensione: *mille* dicuntur, ob multitudinem & perfectionem; *clypei* verò: quia nos muniunt contra sagittas & globos inimici: quae *b. tela nequissimi*, quamuis *ignea* sint ut ait Apostolus, *extinguuntur* tamen, vimque suam amittunt, cum primum clypeos ipsos fidei, haec verba certissime credentis attingunt: modò cū perfecta & integra *obedientia* illos nostrae *sinistrae* aptemus: perfecta verò *Charitate cordis* nostro applicemus, proferentes ea spiritu ipsius Domini, qui ea est locutus. Ex hac turri edixit Christus Dominus noster sententias illas, quibus tria illa *c. tentatoris* tela in deserto retudit, & in ipsum retortit. Et ex hoc clarissimo sacrarum Scripturarum torrente elegit verus noster Dauid tres illos limpi dissimos lapides, quos in ferum hunc Gigantem proiecit; victumque & cum pudore ex praesentia sua fugere coegit. Docens nos hoc suo exemplo, ut S. Augustinus ait, ex hac arce, & torrente hoc veritates & remedia accipere, quibus omnes nostrae tentationes sint superanda. Hac enim praeparatione nimium succumbendi metum exuimus, iuxta illud Dauidis: *d. sento circumdabit te veritas eius: non timebis a timore nocturno, a sagitta volante in die, a negotio perambulante, in tenebris ab incurso, & a demonio meritorio*. quod est dicere: Dei protectio, eiusque veritas & verbū ex omni parte circumdabit, ut eius virtute praualere possis contra omne genus tentationam, aperte & in *meridie* te aggredientium; & contra eas, quae occultè & quasi laruatè inuadunt, instar hostium *nocte* & retrò aggre-

Doctores.

a Cant. 4. 4.

Hom. 15. in Ezech.

Verba Dei arma nostra sunt.

b Ephes. 6. 16.

c Mat. 4. 4.

Lib. 4. de Trin. c. 13. S. Thom. 3. p. 2. q. 41. a. 1. d. Psal. 90. 5

diēntium: siue repentinæ sint, citoq; transeuntes, tanquam *timores nocturni* & *sagittæ* velociter per aëra volantes; siue graues ac diuturnæ, & tanquam *negotia*, quæ animò deliberato & cum mora aguntur: Ac deniq; illas, quæ funduntur in corporis & spiritus calamitatibus, quæ per *noctē* signifi cantur aut contrà oriuntur ex corporis vel spiritus prosperitatibus; aut ex colore & pallio virtutū, quæ per *lucem meridianam* indicantur. Aduersus has omnes tentationes munimenta protegunt nos veritates, & verba Dei, quæ à capite ad pedes tanquam clypeus nos contegunt. Illa nobis Satanæ astus aperiuunt, & noctis tenebras expellunt, eiusq; falsorum dierum fraudes retegunt, ac docent: quomodo siue in prosperis, siue in aduersis, & in omnibus cōficiētib; ex eis prouenientibus, nos gerere debeamus: Idq; aliquando (vt S. Bernardus ait) propositis veritatibus rerum sublimium, & *caelestium*: quæ insinuantur per superiorem partem *ceteræ* (quæ genus quoddam est clypei latioris) aliquando verò veritatibus rerum asperarum ac *terribilium*, quæ per inferiorē eiusdem partē angustiorē & acuminatā significatur. Modò enim retrahūt nos præmiorum *spe*, modò *timore* suppliciorū: nūc detegentes *virtutum* pulchritudinē, & beneficiorū diuinorū, eorumq; authoris magnitudinē: nunc *uiciorū* sceditatē: eorumq; corruptas radices, & peiores affectus.

SED latet magnum mysterium in eo, quod perpendit S. Gregorius de hac turri, indicans discrimen satis notum inter muros, & vallum; clypeos & reliqua arma: vallum enim & muri *immobiles* sunt, & in eadem partē semper fixi: & inde sunt ciuitatis & ciuium ipsorum defensio, & propugnaculum: clypeum verò & reliqua arma quisque sibi accommodat, & ab vno loco in alterum, vbi opus est, ad pugnandum *portantur*. Hunc ergò in modum inter ea quæ Scriptura sacra refert de mysterijs diuinis, & exemplaribus Christi D. N. eiusque Apostolorum, & aliorum Sanctorum vitis, sunt quædam *prodigiosa*: & hæc sunt tanquam *muri*, quos accipere non possumus, vt in nostrum vsum applicemus: quia nec possibile nobis erit miracula edere; nec tutum est id desiderare. Et nihilominus eadem nos defendūt, plurimumq; adiuuant in tentationibus, confirmando *Fidem*, fouendo *Spem*, & *Charitatē* inflammando viuis desiderijs placendi Deo, qui talia & tanta potest. At *virtutes*, egregiaq; facinora, & consilia perfectionis, sunt tanquam reliqua arma, quæ possumus ac meritò debemus nobis ipsis accommodare: & quocunq; eundem, & quidquid agendum sit nobiscum semper accipere ad nos contra hostes defendendos: *induentes loriceam iustitiæ*: *sumentes scutum fidei*, *salutis & spei galeam*, & *gladium castitatis* accingentes, omniumque virtutum exercitatione nos munientes: vt omnibus carnis nostræ passionibus, & superbiæ vitæ inflationibus bellum inferamus.

VT verò adhuc magis distinctè, & in particulari prædictorum praxim

peript-

Ser. 408
in psal. 141
habitas.

Hom. 15, in
Ezech,

Miracula
sunt muri.

Clypeus sunt
virtutes.

dEph. 6. 114.

pericipias, audi præclarissima Spiritus sancti in Sacra scriptura documenta, per os præcipue Ecclesiastici: qui postquam nos hortatus esset, ut animam nostram ad tentationem præparemus, subiungit: *e deprime cor tuum. & sustine: f humilibus enim d. gratiam & fortitudinem: aufert verò illam, resistitque superbis: & si non venerit tibi pes superbia: manus peccatoris & superbi te aggredientis non mouebit te, neque deiciet. Inclina aurem tuam, ut audias & impleas, quod iubet, & inspirat Deus. nam h vir obediens loquetur victoriam: i Seruat morem DEI, & in illo veterasce: k voluntatem enim iumentum se faciet; & deprecationem eorum exaudiet: & saluos faciet eos l. Ne festines in tempore obductionis & tentationis, nec properes nimium ut ab ea expediaris. Qui enim nimium properat, citius impingit, sustine: sustentationes & moras DEI, licet tibi longæ videantur, opportunè enim aderit: coniungere DEO, per amoris vnitatem: vnitus enim Omnipotenti, omnia poteris: id enim voluit Iob, cum dixit: in pone me Domine iuxta te, & cuiusuis manus pugnet contra me: n Omne quod tibi applicitum fuerit, & à Deo missum. accipe: & in dolore sustine, & in humilitate, siue humiliatione tua patientiam habe. Quoniam in igne probatur aurum, & argètum homines: verò in cælum receptibiles in camino humiliationis Crede DEO & ipse auxiliabitur tibi. Quod si in tentatione iacturam aliquam feceris, ipse recuperabit te. o Respice nationes hominum: & scio, quia nullus sperauit in Domino, & confusus est. Quis enim permansit in mandatis eius, & derelictus est: aut quis inuocauit eum, & despexit illum: ipse enim pollicetur: p Quoniam in me sperauit, liberabo eum: protegam eum quoniam cognouit nomen meum. Clamabit ad me, & ego exaudiam eum: cum ipso sum in tribulatione: eripiam eum, & glorificabo eum: & q ipse honorificabit me, tribuens mihi suam victoriam.*

§. II. Præparatio contra occultas tentationes.

SEd quoniam non est satis, remedia nosse Tentationum: itisi, cum veniunt occulte, lux adsit, ad eas agnoscendas: necessaria est alia præparatio à Salomone insinuata illis verbis: *a f sinistra iacitur rete ante oculos pennatorum.* qua tententia significat Sapiens: nulla esse mediâ ad euadenda tentationum retia, magis efficacia, quam oculos habere acutos ad eas agnoscendas: & alas ad volandum, & celeriter ab eis fugiendum. Et quemadmodum parum valerent alæ sine oculis: ita oculi non sufficient, nisi adsint etiam alæ. At non corporis oculi sunt hic necessarij; sed Spiritus à fide, cælestique lumine; à prudentia, & sapientia Spiritus sancti illustrati: sicut nec alæ debent esse corporales, sed spirituales cum neruis & pennis virtutum, & feruentium, valdeque firmorum affectuum: quemadmodum de Sanctis quatuor animalibus dicitur, quod essent *b plena oculus ante & retro, & c alas haberent, quibus animalia ibant & reuertebantur in simi-*

Humilitas.

e Eccl. 2. 2.

f Iac. 4. 6.

g Psal. 35. 12.

h Prou. 25.

18.

i Eccl. 2. 6.

k Psal. 147.

19.

l Eccl. 2. 2.

Longanimitas.

m Iob. 17. 3.

n Eccl. 2. 4.

Fiducia.

o Eccl. 2. 11.

p Psal. 90. 14.

q Psal. 49. 15.

a Prou. 1. 17.

b Apoc. 4. 6.

c Oculos & alas habent Iusti.

b Apoc. 4. 6.

c.

ludi-